



## Ny model for kapacitetsstyring på fodterapiområdet

Juni 2021

### Baggrund

Herunder beskrives rammerne for ny kapacitetsmodel på fodterapiområdet i Region Sjælland, der er udarbejdet i forlængelse af budgetaftale 2021 i Region Sjælland, og hvori det hedder:

#### ***Fri nedsættelsesret for fodterapeuter***

*Regionsrådet skal i efteråret 2020 godkende en ny praksisplan for fodterapi, der nu er i høring. Planen skal være med til at sikre god tilgængelighed for borgerne, så bl.a. flere diabetikere kommer til fodterapeut. Det indgår i forslaget til praksisplan, at der kan etableres et forsøgsprojekt med en ny kapacitetsmodel med fri nedsættelsesret, der skal være med til løse kapacitets- og rekrutteringsudfordringer på fodterapiområdet. Fri nedsættelsesret giver fodterapeuterne mulighed for, at indgå aftale med behandlende medhjælper uden loft på omsætningen eller for at erhverve sig et ydernummer. Erfaringer fra andre regioner viser, at særligt muligheden for at indgå aftale medhjælper uden loft på omsætningen giver størst effekt.*

- *Aftalepartierne er enige om at afsætte 0,7 mio. kr. årligt til fri nedsættelsesret for fodterapeuter i Region Sjælland. Der er samtidig enighed om, at dele erfaringerne fra fodterapi ift. styringen på andre praksisområder.*

Samarbejdsudvalget for fodterapi i Region Sjælland har de sidste år fulgt med i de gode erfaringer, som specielt Region Syddanmark har gjort sig med en ny kapacitetsstyringsmodel, og som i stor udstrækning er afsættet for en tilsvarende model i Region Sjælland.

#### **Hvorfor en ny kapacitetsstyringsmodel?**

Den nuværende kapacitetsstyring i Region Sjælland er relativ stram. Det giver nogle fordele i form af, at det for regionen er en forudsigelig samlet økonomi. På den anden side hæmmer den stramme styring imidlertid også udvikling i sektoren og patienternes frie valg.

Den stramme kapacitetsstyring kan også være medvirkende til at fremme etableringen af fodterapipraksis uden ydernummer, hvor aktiviteterne er finansieret af private forsikringsordninger eller privat betaling. Tilsvarende har den eksisterende model også den konsekvens, at den enkelte fodterapeut med ydernummer ikke har incitament til at tage flere patienter, når konsekvensen er et omsætningsloft med risiko for tilbagebetalingskrav. Generelt betyder det længere ventetid for at komme til behandling, ligesom der i dele af regionen bliver langt mellem fodterapeuterne.

Den nye kapacitetsstyringsmodel skal adressere de kapacitets- og rekrutteringsudfordringer, der findes på fodterapiområdet ved at give den enkelte fodterapipraksis bedre mulighed for at udvide sin praksis. Det kan være som følge af stor efterspørgsel, men også således at praksis i højere grad får mulighed for selv at øge efterspørgslen, for eksempel i kraft af bedre service og kvalitet i behandlingen.

God tilgængelighed er med til at sikre borgerne et nært og tidssvarende sundhedstilbud på fodterapiområdet. Det gælder ikke mindst for fodterapeuternes store patientgruppe af diabetikere, for hvem fodterapibehandlingen af alvorlige fodsår mindsker risikoen for amputation.

Målet for den nye model for kapacitetsstyring er at sikre den nødvendige kvalitet, service og nærhed i fodterapibehandlingen. Den skal:

- Forbedre tilgængelighed til fodterapibehandling.
- Skabe nærhed for patienterne.
- Give kortere ventetid til behandling.
- Styrke fodterapeutisk dækning i yderområder.
- Understøtte etablering af større klinikfællesskaber med øget kvalitet til følge.
- Styrke rekruttering og fastholdelse af fodterapeuter.

### **Varighed**

Den nye model for kapacitetsstyring er en forsøgsordning, der som udgangspunkt vil køre i to år, indtil 1. marts 2023 med forbehold for den nye models økonomiske forudsætninger. Der gennemføres en evaluering af ordningen i slutningen af forsøgsperioden. Bliver det nødvendigt undervejs eller efter forsøgsperioden at foretage justeringer, eller i yderste fald at stoppe forsøget, så bliver der ikke tale om, at allerede bevilgede nye ydernumre eller tilladelser til yderligere medhjælpere inddrages.

### **Retningslinjer for ny model for kapacitetsstyring**

Konkret kommer den nye model for kapacitetsstyring til at adskille sig fra den nuværende ved, at den tilføjes de to samme elementer, som kendes fra Region Syddanmark:

1. Der gives mulighed for at indgå aftale med medhjælpere uden at få tildelt omsætningsloft.
2. Der bliver mulighed for at etablere sig med nyt ydernummer i udvalgte områder i Region Sjælland.

Ved at give mulighed for at etablere sig med fri nedsættelse i udvalgte områder og mulighed for at indgå aftale med behandlende medhjælpere i hele regionen gives fodterapeuterne mulighed for at hæve deres aktivitet og omsætning, og fodterapeuter, som i dag ikke har et ydernummer får de får mulighed for at erhverve sig et ydernummer. Herved er det forventningen, at kapacitets- og rekrutteringsudfordringerne kan afhjælpes.

### **Udvidelse af kapaciteten med medhjælpere uden at få tildelt omsætningsloft**

Samtlige praksisejere med ydernummer kan i forsøgsperioden frit udvide kapaciteten med op til seks kapaciteter i henhold til overenskomsten § 18, stk. 1 (behandlende medhjælp) efter samme ansøgningsproces, som kendes i dag (hvor udvidelse af kapaciteten med op til seks medhjælpere vil blive godkendt).

Den ekstra kapacitet vil være bundet til klinikejerens ydernummer, og den enkelte kapacitet skal opfylde overenskomstens bestemmelser om mindsteomsætning på 40.000 kr. eksklusiv afstandstillæg jf. § 15, stk. 5.

### **Etablering med nyt ydernummer i udvalgte områder i Region Sjælland**

Nynedsættelser i henhold til overenskomstens § 8 styres i henhold til åbne og lukkede områder i figur 1 nedenfor.

**Figur 1: Principper for styring af kapaciteten (nynedsættelser) i Region Sjælland – januar 2021**

Kommune	Område (postnummer i Kommunen)	
	Åbne områder	Lukkede områder
Faxe	Hele kommunen	
Greve	0	Hele kommunen
Guldborgsund	Hele kommunen	
Holbæk	Åbent øvrige områder	Holbæk (4300)
Kalundborg	Hele kommunen	
Køge	Hele kommunen	
Lejre	Hele kommunen	
Lolland	Hele kommunen	
Næstved	Åbent øvrige områder	Næstved (4700)
Odsherred	Hele kommunen	
Ringsted	Hele kommunen	
Roskilde	0	Hele kommunen
Slagelse	Hele kommunen	Slagelse (4200), Korsør (4220)
Sorø	Hele kommunen	
Solrød	0	Hele kommunen
Stevns	Hele kommunen	
Vordingborg	Hele kommunen	

I de åbne områder kan fodterapeuter, som er autoriserede, og som lever op til overenskomstens krav og som ikke har et ydernummer, frit ansøge om at nedsætte sig med ydernummer.

Når kapaciteten i et åbent område vurderes at være tilstrækkelig, vil det blive lukket yderligere nedsættelse. Principperne for styring af kapaciteten revurderes minimum to gange årligt (maj og juni) på møder mellem fodterapeuternes repræsentanter i Samarbejdsudvalget for fodterapi og administrationen og forelægges efterfølgende samarbejdsudvalget til godkendelse.

Der lægges en helhedsvurdering til grund for om, og i hvilken grad, de enkelte områder skal være åbne og lukkede, herunder f.eks.:

- Antallet af fodterapeuter med ydernummer i kommunen.
- Antallet af fodterapeuter uden ydernummer.
- Ventetider i kommunen.
- Antallet/andelen af diabetikere i kommunen.
- Antallet af diabetespatienter pr. fodterapeut i kommunen.
- Rekrutteringsproblemer i en længere periode, eksempelvis i form af fodterapeuter med ydernummer, som ophører og ikke kan afhænde ydernummeret til anden fodterapeut.

### **Betingelser knyttet til godkendelse af nynedsættelser i åbne områder**

Muligheden for nynedsættelse i åbne eller delvist åbne områder gælder for fodterapeuter, der lever op til overenskomstens bestemmelser. Det gælder også i forhold til kravene til adgang til værksted og tilgængelighed, hvor nedenstående vil gøre sig gældende for nynedsættelser i åbne områder.

- Mobil fodterapi/hjemmebehandling: Af overenskomstens § 20, stk. 3, fremgår det, at mobil fodterapi søges udfaset. Af hensyn til kvalitet og effektiv drift bør undersøgelse og behandling derfor normalt foregå i fodterapeutens klinik. Den praktiserende læge kan dog henvise patienten til hjemmebehandling af hensyn til patientens helbredsmæssige tilstand.

Samtidigt skal det sikres, at der er tilstrækkelig kapacitet til at yde hjemmebehandling i alle dele af regionen, og bl.a. på den baggrund vil det blive krævet, at alle nynedsættelser i de åbne områder i forsøgsperioden tilbyder både behandling fra faste klinikadresser og hjemmebehandling, hvorfor der heller ikke er åbnet op for nedsættelser af mobile fodterapeuter.

- Værksted: Fodterapeuten skal i henhold til overenskomsten selv kunne fremstille individuelt tilpassede indlæg.
- Tilgængelighed: Region Sjælland lægger vægt på overenskomstens bestemmelser om handicapegnede forhold, og vil lade det indgå som kriterium for at tildele et ydernummer i de åbne områder.
- Øvrige forhold: Nye praktiserende fodterapeuter skal beherske alle fagets specialer, hvilket derfor også vil indgå som kriterium ved nynedsættelser. Tilsvarende vil det også være et kriterium, at nynedsættelser ikke sker i eksisterende fodterapi praksis med ydernummer ud fra et ønske om geografisk at sprede kapaciteter henholdsvis at give incitament/grundlag for øget konkurrence.

### **Hvordan gør du som fodterapeut brug af den nye ordning?**

- Hvis du vil udvide praksis med medhjælpere: Følg samme ansøgningsproces, som du kender i dag i henhold til overenskomstens § 18, stk. 1. Det vil sige, at udvidelse med behandlende medhjælpere sker på tilmeldingsskemaet, som også bruges til statusændringer, og som sendes til Region Sjælland via Danske Fodterapeuter.
- Hvis du vil nynedsættelse dig som fodterapeut i et åbent område: Som udgangspunkt er det også samme proces, som du kender i dag, det vil sige på tilmeldingsskemaet, som sendes til Region Sjælland via Danske Fodterapeuter. Foruden tilmeldingsskemaet bedes der også ved nynedsættelse være vedlagt en egentlig motiveret ansøgning til Region Sjælland. Det er for det tilfælde, at der er flere interesserede til et område, end der er ydernumre, og for at sikre at ansøgere lever op de kriterier, som fremgår af den nye model for kapacitetsstyring.

### **Økonomi**

En model for kapacitetsstyring, som indebærer fri nedsættelsesret i udvalgte områder og mulighed for, at eksisterende ydernumre kan indgå aftale med medhjælpere uden omsætningsloft forventes ikke at medføre mindre kontrol over udgifterne på området. På området findes der i forvejen mange kontrolmekanismer, som sikrer, at udgifterne ikke løber løbsk:

- Der skal foreligge en henvisning for lægen for alle specialer.
- Der er en begrænsning antal behandlinger for diabetikere.
- Der er egenbetaling.
- Der er et økonomiprotokollat, der betyder en fast overordnet økonomisk ramme for, hvor mange penge regionerne må bruge på fodterapi om året.
- Der gennemføres en årlig kontrolstatistik for de enkelte yderes forbrug på alle specialer.

Det skal hertil bemærkes, at udviklingen i udgiften på området vil blive fulgt tæt af samarbejdsudvalget under forsøgsperioden.

### **Opfølgning og evaluering**

Der gennemføres i afslutningen af den toårige forsøgsperiode en evaluering af forsøget, ligesom der halvårligt følges en række målepunkter, eksempelvis:

- Ventetiderne.

- Udviklingen i antal behandlinger pr. patient.
- Omkostningsniveauet.
- Befolkningsudviklingen, herunder andelen af diabetespatienter.
- Antallet af kapaciteter.
- Antallet af medhjælpere.
- Antallet af patienter pr. kapacitet.
- Den geografiske fordeling af fodterapeuter i regionen.

I den endelige evaluering af forsøget foretages der en vurdering i hvilket omfang, at det er lykkedes at indfri forsøgets mål:

- Forbedre tilgængelighed til fodterapibehandling.
- Skabe nærhed for patienterne.
- Give kortere ventetid til behandling.
- Styrke fodterapeutisk dækning i yderområder.
- Øge andelen af diabetikere, som tilses af fodterapeuter.
- Understøtte etablering af større klinikfællesskaber med øget kvalitet til følge.
- Styrke rekruttering og fastholdelse af fodterapeuter.

Konkrete målepunkter for ovenstående formuleres i vinteren 2020-21.

## Administrativ og politisk forankring

Administrativt er kapacitetsstyringen på fodterapiområdet forankret i Det Nære Sundhedsvæsen i Region Sjælland.

Nærværende kapacitetsmodel er udarbejdet i samarbejde med fodterapeuternes repræsentanter i Samarbejdsudvalget for fodterapi, i samarbejde med hvem principperne for styringen af kapaciteten og revurderes to gange årligt (eller oftere hvis udviklingen tilsiger det) og forelægges Samarbejdsudvalget.

Eventuelle klagesager i relation til den nye model for kapacitetsstyring behandles af Samarbejdsudvalget for Fodterapi.

Samarbejdsudvalget for fodterapi har godkendt ovenstående principper for kapacitetsstyring på møde den 22. januar 2021 og efterfølgende justering på møde 25. juni

## BILAG 1

### Kapaciteterne og deres placering i Region Sjælland juni 2021

